

souviset s výběrem žáků při přijímacím řízení, kdy ředitelé bez rozdílu oboru vzdělání mají často snahu naplnit třídy a snižovat v důsledku toho požadavky na uchazeče.

Rovněž jako v minulých školních letech většina středních škol zajišťovala pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami psychologickou péči doporučením k diagnostice a odborné péči mimo střední školy. Přibližně pětina škol využívala služby interního školního psychologa nebo externího psychologa docházejícího do střední školy.

2.2

Průběh vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání dětí a žáků nadaných

Česká školní inspekce sledovala implementaci společného vzdělávání také přímo v hospitované výuce. Dále se zaměřila na práci výchovných poradců, spolupráci učitelů s asistenty pedagoga a nastavení školních systémů poskytování podpory dětem a žákům s potřebou individualizace.

Tabulka 7

Individuální přístup k žákům – podíl hodin (v %)

Formy	ZŠ	SŠ
Přizpůsobení vhodných aktivit	62,9	42,1
Vhodné přizpůsobení cílů a obsahu	55,9	42,4
Vedení k formulování cílů nebo očekávání od žáků	20,7	16,0
Sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení ve vztahu k očekávání a cílům	13,7	6,5
Nebylo zaznamenáno	20,2	35,4

Oproti školnímu roku 2015/2016 byl zaznamenán nárůst individuálního přístupu v navštívených hodinách. Individualizace výuky byla pozorována ve čtyřech pětinach hodin v základních školách a necelých dvou třetinách hodin středních škol a téměř ve všech hodinách v mateřských školách. Nejčastěji nabývala podoby přizpůsobení vhodných aktivit, cílů a obsahu vzdělávání.

V základních školách jsou navíc sledovány další dílčí aspekty společného vzdělávání – situace podporující učení (podpora výkonu žáků a pomoc při obtížích), nebo naopak situace omezující učení (osobnostně ponižující a didakticky nepřijatelné situace). Situace podporující výkon se nevyskytly přibližně ve čtvrtině hospitovaných hodin. Tam, kde se vyskytly, to bylo zpravidla ve zdařilé podobě a týkaly se většiny nebo všech žáků. Situace tlumící učení žáků byly zaznamenány pouze přibližně ve 2 % hodin.

Školy by měly poskytovat podporu všem dětem/žákům, které to potřebují, a současně, by taková podpora měla nabývat podoby promyšleného systému.

Individuální vzdělávací strategie byly tvořeny ve všech navštívených základních školách, které navštěvují žáci s potřebou individualizace, s výjimkou jedné. V mateřských školách pak taková strategie nebyla praktikována v 7,3 % škol a ve středních školách v 6 % škol. Přestože individuální vzdělávací strategie uplatňoval vysoký podíl škol, stále v necelé čtvrtině škol nebyla tato strategie vytvářena pro všechny žáky, kteří ji potřebovali, ale pouze pro žáky diagnostikové školskými poradenskými zařízeními (v mateřských školách to byla třetina škol). Promyšlené podoby (na základě znalosti a vyhodnocení složení dětí a žáků) nabýval systém podpurných opatření ve více než čtyřech pětinach základních, přibližně dvou třetinách středních škol a více než polovině mateřských škol.

